

REVISTA DE STUDII PSIHOLOGICE

Nr. 1, mai 2014, București

- **Bandele infracționale și utopia securității**,
conf.univ.dr. GHEORGHE FLORIAN
- **Psihoterapie și recuperare în tratarea alcoolismului cronic**, conf.univ. dr RIZEANU STELIANA
- **Stima de sine și motivația pentru învățare la adolescenți**, conf.univ.dr. GOLU IOANA
- **Rolul inteligenței emoționale în activitatea studenților la psihologie**, conf.dr. LOSÎI ELENA

REVISTA DE STUDII PSIHOLOGICE
UNIVERSITATEA HYPERION
BUCUREȘTI

Nr.1.

Comitet științific

Prof.univ.dr. Pantelimon Golu

Președinte

Prof.univ.dr. Racu Igor

Universitatea Pedagogică de stat Ion Creangă - Chișinău

Prof.univ.dr. Kenneth Evans

Președinte al EAIP (Asociația Europeană de Psihoterapie Integrativă)

Prof dr. sc. Zoran Zoričić

Clinical University Hospital „Sister of Mercy“ Head of Department for alcoholism and other addictions.President of Croatian Association of Clubs of treated alcoholics, Zagreb, Croatia

Prof.univ.dr. Geanina Ciuhan

Universitatea din Pitești

Prof.univ.dr. Steliana Rizeanu

Universitatea „Hyperion” din București

Prof.univ.dr. Sever Spânulescu

Universitatea „Hyperion” din București

Prof.univ.dr. Anca Gheorghiu

Universitatea „Hyperion” din București

Prof.univ.dr. Ștefan Păun

Universitatea „Hyperion” din București

Prof.univ.dr Mânzat Ion

Universitatea „Hyperion” din București

Conf.univ.dr. Corina Ene

Universitatea „Hyperion” din București

Conf.univ.dr. Svetlana Rusnac

Universitatea Liberă Internațională din Moldova

Conf.univ.dr. Anișoara Sandovici

Universitatea Petre Andrei – Iași

Conf.univ.dr. Ioana Golu

Universitatea „Hyperion” din București

Conf.univ.dr. Diana Vasile

Universitatea „Hyperion” din București

Lect.univ.dr. Stomff Mihaela

Universitatea „Hyperion” din București

Colegiu de redacție

Lect.univ.dr. Mihaela Stomff

Redactor șef

Lect.univ.drd. Monica Călugăru

Redactor

Cuvânt înainte

Psihologia se prezintă la ora actuală ca un sistem amplu și coerent de preocupari, care unește doi poli, două nivele opuse dar complementare: nivelul academic, unde este amplasat vârful ei conceptual, de sinteză teoretică a celor mai valoroase informații și cunoștințe, selectate și sedimentate în timp și nivelul practic aplicativ, prin care psihologia coboară către viață, către cotidian, încercând nu doar să explice, ci să intervină ameliorativ în mulțimea de aspecte concrete ale conduitei umane.

De aici rezultă că a fi psiholog, un bun psiholog presupune, pe de o parte, să știi foarte multe lucruri despre procesele, structurile și mecanismele psihice și, pe de altă parte, să posezi abilitatea, competența de a opera în ceea ce ști în vederea proiectării, optimizării și perfecționării diverselor activități și roluri sociale în care sunt angrenați oamenii.

Psihologia este o meserie care se învață prin studii de specialitate îndelungate și aprofundate dar și prin practicarea nemijlocită a contactului și interacțiunii cu indivizii și cu grupurile sociale. Psihologia este, totodată, și o artă și, în această calitate, cum cu justete observă Emil Cioran, arta de a fi psiholog nu se învață, ci se trăiește, se experimentează, deoarece nu există un complex de canoane care să iti dea cheia misterele psihice, a structurilor diferențiale ale vieții sufletești. Nu ești un bun psiholog, conchide filosoful român, dacă tu însuși nu ești un subiect de studiat, dacă materialul tău psihic nu oferă zilnic o complexitate, un inedit care să excite curiozitatea ta continuă. Nu te poți iniția în misterele altuia dacă tu însuși nu ai un mister în care să te inițiezi.

Se pare că facultatea empatică și cotrăirea cu cel pe care îl investigăm sunt condiția sine qua non a succesului cercetării psihologice, fără de care aceasta nu poate să-și atingă scopul, nu poate ajunge la lumea internă a omului, nu poate decodifica acel complex de factori cognitivi, atitudinali și motivaționali, care acționează „din umbră”, ca niște regizori nevăzuți, declanșând și întreținând actele și faptele comise de persoane. Dar nici satisfacerea aceste condiții nu este suficientă pentru a conferi investigației psihologice validitate și credibilitate. Trebuie să fotografiem cât mai exact starea prezentă a sistemului uman investigat, dar, în același timp, să putem emite predicții cu privire la ceea ce este de așteptat să se întâmple ulterior, în evoluția prestațiilor și manifestărilor lui sub impactul unor factori situaționali schimbători. Structurile dispoziționale ale persoanei depind puternic de structurile situaționale.

Cercetarea psihologică nu poate fi una pur obiectivă, în felul în care este cercetarea din fizică, chimie sau biologie, oricât de riguroase ar fi tehnicile și procedeele de prelucrare și exprimare statistico-matematică a datelor. Ea este simultan una obiectiv-subiectivă, în care grija pentru acuratețea culegerii și prelucrării datelor trebuie să se îmbine cu ceea ce crede, simte și trăiește investigatorul în raport cu datele. Realitatea umană investigată de psiholog este filtrată prin grilele perceptive și afective ale psihologului în cauză, care își pun pecetea pe datele obținute, imprimând demersului investigator o notă personală inconfundabilă. Ceea ce este benefic pentru cercetare, care devine astfel una puternic individualizată, dobândind semnificația unui aport personal la elucidarea problemei abordate. Or, se constată că, în ultima vreme, sub incidența recurgerii abuzive la serviciile internetului, studiile de psihologie au căpătat un caracter șablonard, funcționând după o schemă unică, rigidă, neproductivă, neaducând nimic nou, în ciuda utilizării unor tehnici sofisticate de analiză a datelor. Ele seamănă între ele ca picăturile de apă.

Depășirea acestei situații devine posibilă numai dacă investigația psihologică este concepută ca un efort de îndepărtare a vălului necunoașterii de pe anumite segmente ale realității și ca un indicator, al maturizării investigatorului, care încearcă să se lupte cu necunoscutele psihologice.

Revista „Studii de psihologie” a Universității Hyperion, care va fi lansată pe piața cărții în cursul acestui an, cu o apariție bianuală, își propune să valorifice și să promoveze tocmai acest gen de cercetări, de laborator sau de teren, care poartă marca distinctivă a autorului lor, văzut ca un coparticipant implicat activ în clarificarea și decodificarea „dramei” pe care o trăiesc subiecții investigați. Va fi pus accentul nu pe aderența necondiționată la anumite modele exterioare, ci, cu precădere, pe modul cum vede, cum înțelege și cum trăiește psihologul însuși fenomenologia psihică despre care scrie. Vor fi găzduite studii de o mare diversitate tematică din domeniul clinic, educațional, organizațional, psihosocial, psihoterapeutic elaborate de psihologi formați (profesori, cercetători) sau în formare (studenți, masteranzi). Vom acorda în continuare o atenție deosebită atragerii unor colaboratori externi din țară sau din străinătate și vom încuraja schimbul productiv de idei și opinii, exprimarea unor puncte de vedere critice și polemice fundamentate științific.

Animați de aceste gânduri, vom porni la drum așteptând contribuțiile elevate ale unor psihologici români și străini la abordarea și elucidarea unor probleme actuale, de interes practic pentru cititori.

Prof.univ.dr.

Pantelimon GOLU

CUPRINS

Repere teoretice

1. Bandele infracționale și utopia securității , *conf.univ.dr. GHEORGHE FLORIAN* 8-16
2. Aspecte teoretice privind agresivitatea ,*conf.dr. LOSÎI ELENA, drd. MERLUȘCĂ-CRĂȘMARU ANA MARIA (Univ. „Ion Creangă” Chișinău)* 17-31
3. Gândirea critică în psihologie , *lector univ.dr. SAS SERAMIS* 32-36
4. Psihoterapie și recuperare în tratarea alcoolismului cronic, *conf.univ. dr RIZEANU STELIANA* 37-46
5. Specificul învățării la tânărul adult ,*drd. NEGREA ANA (Univ. „Ion Creangă” Chișinău)* 47-61
6. Influența stilurilor parentale în dezvoltarea personalității adolescenților, *drd. STAMATE DORINA (Univ. „Ion Creangă” Chișinău)* 62-71

Cercetare universitară

7. Stima de sine și motivația pentru învățare la adolescenți, *conf.univ.dr. GOLU IOANA* 72-95
8. Influența testelor de stimulare – acomodare în economia examinării poligraf ,*lector univ.dr. KISS CSABA* 96-120
9. Relația motivație, satisfacție, performanță la locul de muncă ,*conf.univ.dr. GOLU IOANA* 121-140
10. Aspectele anxietății la școlari, *prof.dr. RACU IGOR, dr. RACU IULIA (Univ. „Ion Creangă” Chișinău)* 141-155
11. Incursiune în memoria autobiografică – amintiri plăcute, amintiri neplăcute , *lector univ.drd. DUMITRIU CELESTINA*..... 156-183
12. Specificul manifestării agresivității la adolescenții din situații sociale de dezvoltare diferite , *conf.univ.dr. PERJAN CAROLINA (Univ. „Ion Creangă” Chișinău), student PERJAN CORINA* 184-189
13. Comunicarea empatică, factor de formare și dezvoltare a capacității empatică , *lector univ.drd. STOMFF MIHAELA* 190-203
14. Rolul inteligenței emoționale în activitatea studenților la psihologie , *conf.dr. LOSÎI ELENA (Univ. „Ion Creangă” Chișinău)* 204-212
15. Modalități de dezvoltare a potențialului empatic la studenții psihologi , *lector univ.drd. STOMFF MIHAELA* 213-229
16. Relația dintre inteligența socială, inteligența emoțională și reciprocitate ca predictor ai calității vieții, *lector univ.dr. SÎRBU MARINELA* 230-249

17. Efectele formei patologice a jocului de șansă în viața psihică a individului, *MD.MIȘEA SIMONA*, conf. Univ. Dr. *RIZEANU STELIANA* 250-256

Studii de caz

18. Împăcarea cu propria feminitate – studiu de caz, *lector univ.dr. TĂNASE-MÂNZAT MARIANA*..... 257-264
19. Profilul psihologic incipient al criminalului F.S, *lector univ.dr. KISS CSABA* 265-267

REPERE TEORETICE

Bandele infracționale și utopia securității

*Gheorghe Florian, conf. univ. dr. - Universitatea Hyperion,
București*

MOTTO

“Lipsit de consistență însă violent, membrul unei bande imită formele societății care îi neagă existența. În absența unei comunități, este inițiat și inițiază. În absența unei cauze, pornește un război... Banda este manifestarea rușinii și a inadecvării... Banda desăvârșește distrugerea identității începute de neșansă și, astfel, devine o violență întoarsă către sine însuși. Intrat într-o bandă, un nimeni devine un nimic dar cu un nume nou și obraznic”
(Donald Revell, *The moving sidewalk*, New England Review, 1993, 15(2), p. 82).

***Rezumat:** Bandele infracționale proliferază acolo unde se prăbușesc instituțiile tradiționale precum familia, școala și biserica, acolo unde coeziunea socială, moralitatea publică și reacția cetățenilor față de criminalitate sunt scăzute, acolo unde corupția a cuprins instituțiile puterii. Ele propun un stil de viață fundat pe “gloria infracțională” - distracție permanentă, goana după satisfacții fizice intense, independență totală de cadrul social obișnuit, disprețuirea convențiilor elementare, consideră viața socială o junglă unde doar cel puternic și viclean merită să trăiască. Membrii unei bande valorizează banii, forța și curajul dar, mai ales, situația de a controla persoane cheie din instituțiile puterii – poliție, parchet, judecătoria, penitenciare, bănci, primării, etc.*

În această lucrare sunt prezentate caracteristicile care diferențiază bandele cu periculozitate înaltă. Bandele sunt de temut și pentru că exercită o atracție pentru unii tineri, atracție bazată pe beneficii vizibile și obținute rapid. În acest context, utopia securității se manifestă prin credința în eficacitatea măsurilor severe, prin credința că doar un exces de reglementări va ameliora sănătatea publică, că nu este nevoie de responsabilizarea cetățenilor în fața riscurilor, că sunt suficiente doar formele locale de protecție. Se uită că moralitatea și prevenirea acționează doar în amonte și nu în aval iar sursa moralității nu se găsește în comunitate ci ea precede inserția în comunitate.

***Cuvinte cheie :** criminalitate , bande infracționale, prevenția criminalității.*

Abstract: *criminal gangs proliferate where traditional institutions are collapsing as family, school and church , where social cohesion, public morality and the reaction of citizens from crime are low , where corruption has power institutions . They offer a lifestyle founded on " crime glory " - Fun permanent strenuous pursuit of satisfaction , total independence from the usual social , contempt basic conventions , society considers a jungle where only the strong and cunning deserve to live . Gang members value the money , the strength and courage but mostly , people situation to control key power institutions - police, prosecution , courts, prisons, banks , municipalities, etc. .*

This paper presents the characteristics that differentiate high -risk gang . Gangs are feared and that exerts an attraction for some young , attractive benefits based on visible and quickly obtained . In this context, security utopia manifested through faith in the efficacy of severe measures by the belief that only an excess of regulations will improve public health, there is no need for empowerment of citizens to the risks that are sufficient only local forms of protection. It looks that morality and preventing acts not only upstream and downstream and the source of morality is not in the community but it precedes insertion into the community.

Keywords: *crime, criminal gangs, crime prevention.*

ASPECTE TEORETICE PRIVIND AGRESIVITATEA

*Elena Losiș ,conf.univ.Dr.- Facultatea de Psihologie și
Psihopedagogie Specială, UPS "I. Creangă", Chișinău*

*Ana Maria Merlușcă – Crâșmaru, doctorand, UPS "I.
Creangă", Chișinău*

Rezumat: Acest articol abordează o problemă reală a societății noastre: agresivitate. Actualitatea acestei lucrări este determinată de influența negativă a crizei sociale contemporane asupra psihicului uman, care generează anxietate, tensiune, agresivitate și violență. Violența și agresivitatea sunt fenomene sociale complexe. Factorii instituționalizați de control social și de opinie sunt interesați de modul de manifestare a agresivității, de consecințele sociale și modalitățile de rezolvare. De asemenea, violența și agresivitatea sunt acele fenomene care suplimentate reciproc pot genera o mulțime de consecințe negative și distructive în structura și dezvoltarea școlii.

Cuvinte cheie : *agresivitate, Modelul general al agresivității, comportament antisocial.*

Summary: This article brings forward an actual problem for our society: aggressivity. The actuality of this paper is determined by the negative influence of social contemporary crises upon human psychology, which generates anxiety and tension, aggressivity and violence. Violence and Aggressivity are complex social phenomena. Institutionalized factors of social control and people opinion are interested in their ways of manifestation, social consequences and the ways of solving. Also violence and aggressivity are those phenomena which supplemented each other and generate a lot of negative and destructive consequences to the school structure and development.

Keywords: aggression, general model of aggression, antisocial behavior.

Gândirea critică în psihologie.

Despre Programarea Neurolingvistică sau despre “cum poți învăța mersul pe apă”

Seramis Sas , lector univ.Dr.-Universitatea Hyperion

Rezumat : *În eseul critic de fata examinăm mișcarea de dezvoltare personală prin tehnicile de programare neurolingvistică. În acest sens aducem o serie de argumente și dovezi empirice și științifice, listând o serie de articole de specialitate care au supus testării experimentale tehnicile de programare neurolingvistica (NLP). În incheiere, conchidem ca NLP este o metodă pseudoștiințifică de dezvoltare personală și psihoterapeutică și, dacă funcționează, acest lucru se intamplă în virtutea biasurilor și iluziilor cognitive (de ex: biasul de confirmare).*

Cuvinte cheie: *programare neurolingvistică, bias de confirmare, modelare comportamentală*

Summary: *In this essay we examine face movement critic of personal development through neurolingvistica programming techniques. In this sense, we bring you a series of arguments and empirical and scientific evidence, listand a series of articles that were subjected to experimental testing techniques of neurolinguistic programming (NLP). In the end, conclude that NLP is a method of personal development and pseudostiințifica psihoterapeutica and, if it works, this happens due to biasurilor and cognitive illusions (e.g. biasul for confirmation).*

Keywords : *neurolinguistic programming, confirmation bias, behavioral modeling.*

Psihoterapie și recuperare în tratarea alcoolismului cronic

Steliana Rizeanu, conf.univ. dr.- Universitatea Hyperion

Summary: The recognition of alcoholism as a disease by the American Medical Association has put increasing responsibility on the physician to care for patients suffering from it. In fact, alcoholism is now considered to be our fourth most serious public health problem, being out-ranked only by mental illness, heart disease, and cancer.

Psychotherapists and counselors who treat alcoholism and other addictive states should have a solid understanding of the inner world of their patients, the dynamics of these disorders, and a repertoire of therapeutic interventions to improve the effectiveness of their psychotherapy.

As the symptom-choice of alcoholism is culturally determined and results from an early emotional deprivation in relation to a significant parental figure, the treatment is most effective when managed so as to establish a warm, giving relationship within the limits of reality.

In long-term individual psychotherapy with alcoholics, assessment of the patient's capacity to abstain from drinking must be made in terms of his/her relative need for the substance. This need may be understood in terms of internal conflicts and deficits, including a possible defective capacity for caring for himself/herself.

Evidence based treatment can be defined as a treatment that has been scientifically tested and subjected to clinical judgment and determined to be appropriate for the treatment of a given individual, population or problem area.

SPECIFICUL ÎNVĂȚĂRII LA TÂNĂRUL ADULT

Negrea Ana , psiholog , doctorand, Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială, UPS "I. Creangă", Chișinău

Rezumat: *În acest articol este abordată problematica învățării , ca activitate complexă de dezvoltare și formare a tânărului adult.Sunt aduse în atenție particularitățile personalității tânărului adult, , principiile formării tânărului adult și stiluri proprii de învățare, modele de formare ,eficiența procesului de formare , realizându-se totodată și un model al pedagogului. Motivația, disciplină, succesul învățării, dezvoltarea dorinței continue de cunoaștere sunt organizate în jurul personalității formatorului(pedagogului). Cuvântul formatorului conferă semnificații, da greutate acțiunii, stimulează sau inhiba, încurajează sau blochează inițiativa. El este un instrument de aprobare, apreciere, evidențiere a cursantului sau un instrument de critică, dezaprobare, blamare a acestuia. Strategia de a exploata aceasta resursă este principalul indicator al abilităților psihosociale ale formatorului.*

Cuvinte cheie: *învățarea, comunicare,tipuri de învățare,stil de învățare, modelul învățării, proces psihopedagogic.*

Abstract: *This paper addressed the issue of learning the complex task of developing and training young adult.Sunt attention to the personality features young adult, young adult training principles and their own learning styles, training models, the effectiveness of training, whilst achieving a model of teacher. Motivation, discipline, learning success, continuous desire for knowledge development are organized around the personality of the trainer (teacher). Word Trainer gives meaning, give weight action, stimulate or inhibit, promote or block the initiative. He is an instrument of approval, appreciation, highlighting student or an instrument of criticism, disapproval, blame it. Strategy to exploit this resource is the main indicator of psychosocial abilities of the trainer.*

Keywords: *learning, communication, types of learning, learning style, learning model, psycho-pedagogical process/*

Influența stilurilor parentale în dezvoltarea personalității adolescenților

Stamate Dorina, psiholog , doctorand, Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială, UPS "I. Creangă", Chișinău

Rezumat: *Lucrarea de față își propune să sublinieze importanța climatului familial, al stilurilor parentale în dezvoltarea personalității adolescentului . aducând în centrul atenției rolul complex al familiei și parentalității în structura psihosocială a individului. În societatea modernă familia și interacțiunile din interiorul ei căpătă dimensiuni complexe. Familia este primul mediu în care individul se dezvoltă iar climatul familial este o formațiune psihosocială importantă care cuprinde pe lângă moduri și modele de interrelaționare și stări psihice. Părinții joacă un rol semnificativ în dobândirea unei identități personale stabile. Un factor important în relația părinte-copil îl reprezintă stilul parental, adică modul în care adultul înțelege să își exercite rolul de părinte. Identificând stilul parental adoptat de părinții sau de adulții care se ocupă de creșterea și educarea copiilor și adolescenților, se pot face previziuni asupra evoluției acestora, se pot construi programe de intervenție care să prevină influențele negative care ar putea afecta dezvoltarea normală și armonioasă a adolescentului.*

Cuvinte cheie: *stiluri parentale, climat familial, adolescența, personalitate.*

Summary: *This paper aims to highlight the importance of the family environment, parenting styles of adolescent personality development and bring the spotlight the complex role of the family and individual psychosocial parenting structure. În modern society, family and the interactions within it gets complex dimensions. Family is the first environment that develops individual and family environment is an important psychosocial formation comprising besides interrelated ways and models and mental states. Parents play a significant role in acquiring a stable personal identity. An important factor in the parent-child relationship is the parenting style, that means the way that adults understand how to exercise their parenting role. Identifying parenting style adopted by parents or adults dealing with raising and educating children and teenagers can make predictions about their evolution, can build intervention programs to prevent negative influences that could affect the normal and harmonious development of adolescents.*

Keywords: *parenting styles, family environment, adolescence, personality.*

CERCETARE UNIVERSITARĂ

Stima de sine și motivația pentru învățare la adolescenți

Ioana Golu , conf. univ. Dr. - Universitatea Hyperion

Rezumat: Studiul își propune evidențierea legăturii dintre stima de sine și motivația pentru învățare a adolescenților; evidențierea legăturii dintre stima de sine și integrarea școlară; evidențierea legăturii dintre stima de sine și comportamentul social; evidențierea legăturii între stima de sine și sistemul de valori.

Cuvinte cheie: stimă de sine, motivație pentru învățare, comportament social, integrare școlară, sistem de valori.

Abstract: This study aims to highlight the link between self-esteem and motivation for learning of adolescents, highlighting the link between self-esteem and school integration, highlighting the link between self-esteem and social behavior, highlighting the link between self-esteem and value system.

Keywords: self-esteem, motivation for learning, social behavior, school integration, system of values.

INFLUENȚA TESTELOR DE STIMULARE - ACOMODARE ÎN ECONOMIA EXAMINĂRII POLIGRAF

Kiss Csaba , lector univ.Dr. - Universitatea Hyperion

Rezumat: Cercetarea își propune să stabilească utilitatea testelor de stimulare/acomodare în cadrul examinării poligraf prin evidențierea nivelelor de reactivitate specifice la întrebările cheie utilizate de fiecare test analizat, precum și a gradului de influență pe care aceste teste o au asupra primelor întrebări semnificative (relevante sau de comparație) din testele de bază ale subiecților sinceri/nesinceri. Lotul de subiecți a fost selectat aleator din 538 de subiecți examinați de-a lungul intervalului 01.01.2010 – 15.04.2011. Aparatul folosit: poligraf computerizat, soft specializat LX 10.0.3. S-au obținut rezultate semnificative statistic.

Cuvinte cheie: Test de stimulare, test de acomodare, reactivitate, traseu electrodermal.

Abstract: The research's purpose is to establish the utility of stimulation/accommodation tests during the polygraph examination by highlighting the levels of specific reactivity to key questions used in each analyzed test and also the level of influence that the tests had on first significant questions (relevant or comparisons) from the base tests of truthful/untruthful subjects. The subjects sample was randomly selected from 538 subjects examined during the interval 01.01.2010 – 15.04.2011. It was used a computerized polygraph with specialized soft LX 11.1. Statistically significant results were obtained.

Key words: stimulation test, accommodation test, reactivity, electrodermal activity.

Relația motivație, satisfacție, performanță la locul de muncă

Golu Ioana, conf. univ. Dr .- Universitatea Hyperion

Rezumat: Studiul își propune să evidențieze importanța motivației și a satisfacției în muncă pentru obținerea performanței în cadrul organizației. Astfel, ne-am propus evidențierea legăturii dintre performanța în muncă a angajaților și motivația și satisfacția în muncă, evidențierea unor diferențe în ceea ce privește motivația și satisfacția în muncă în funcție de departamentul în care lucrează subiecții și evidențierea unor diferențe în ceea ce privește performanța în muncă în funcție de vârstă.

Cuvinte cheie: motivație, satisfacție, performanță, activitate profesională.

Abstract: This study aims to highlight the importance of motivation and job satisfaction with performance in the organization. Thus, we intend to highlight the link between work performance and employee motivation and job satisfaction, highlighting the differences in terms of motivation and job satisfaction by working subjects department and highlighting differences in terms of performance employment by age.

Keywords: motivation, satisfaction, performance, professional activity.

ASPECTELE ANXIETĂȚII LA ȘCOLARI

*IULIA RACU, lector, univ. dr. Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială,
UPS "Ion Creangă" din Chișinău*

*IGOR RACU, doctor habilitat, profesor univ. Facultatea de Psihologie și
Psihopedagogie Specială, UPS "Ion Creangă" din Chișinău*

Rezumat: *Anxietatea reprezintă un fenomen complex și dinamic de neliniște, agitație, tensiune, frică, nesiguranță, îngrijorare nejustificată, care este trăită ca disconfort psihologic. Deși anxietatea este o problemă acută a timpurilor în care trăim și se întâlnește la toate vârstele, totuși preadolescenții reprezintă partea cea mai sensibilă a societății și de aceea anxietatea și frica sunt fenomene destul de răspândite la această vârstă. Anxietatea stă la baza multor dificultăți psihologice având un impact negativ asupra dezvoltării armonioase a preadolescenților. În contextul celor expuse am realizat un demers experimental al anxietății la școlarii preadolescenți. Astfel cercetarea prezintă studierea sistematică și complexă a anxietății la școlari în scopul asigurării procesului de dezvoltare armonioasă a acestuia. În lucrare sunt descrise dinamica și specificul anxietății pe parcursul vârstei preadolescente prin determinarea manifestării anxietății și studiul comparativ a tipurilor de anxietate la preadolescenți de vârstă diferită, sunt evidențiate diferențele de gen privind nivelul de anxietate la preadolescenți; este expus specificul anxietății școlare și a factorilor determinanți ai acesteia în preadolescență; sunt identificate sursele anxietății în preadolescență; este stabilită interrelația anxietate – autoapreciere și anxietate – nivel de aspirații la preadolescenți; și sunt evidențiate deosebirile în profilul psihologic al preadolescentului anxios și cel nonanxios.*

Cuvinte cheie: *anxietate, anxietate școlară, anxietate stare, anxietate trăsătură.*

Summary: *Anxiety is a complex and dynamic phenomenon of restlessness, agitation, tension, fear, insecurity, undue concern, which is experienced as a psychological discomfort. Although anxiety is an acute problem of the times in which we live and meets at all ages, however preadolescents brought up is the most sensitive part of society and that is why anxiety and fear are quite common phenomena at this age. Anxiety underlies many psychological difficulties having a negative impact on the harmonious development of*

preadolescents. In the context of those exposed have achieved an experimental approach of anxiety at school preadolescenti. Such research is the systematic and comprehensive study of anxiety at school in order to ensure harmonious development process. In this paper are described the specific dynamics of the anxiety over the preadolescent age of anxiety through the determination and analysis of types of anxiety at the preadolescenti of different age, gender differences are indicated on the anxiety level at preadolescenti; specific anxiety is exposed to school its determinants in adolescence also; heat sources are identified in adolescence also; interrelationship established self-appreciation and anxiety-anxiety-level aspirations at preadolescenti; and the differences are highlighted in the psychological profile of preteen anxious and at nonanxios.

Keywords: *anxiety, school anxiety, anxiety state, anxiety trait.*

Incursiune în memoria autobiografică - amintiri plăcute, amintiri neplăcute

Dumitriu Celestina , lect.univ.drd. - Universitatea Hyperion

Atunci când vorbim despre memoria autobiografică, facem referire la conținuturile informaționale stocate pe termen lung cu privire la experiențele personale de viață. În ceea ce privește definirea memoriei autobiografice, există patru puncte de vedere diferite. Astfel, unii autori pun un semn de echivalență între memoria autobiografică și memoria episodică, o altă categorie de specialiști consideră că cele două instanțe sunt două sisteme în mare măsură diferite, dar cu unele suprapuneri parțiale, alții definesc memoria autobiografică în relație cu șinele, iar din ultima categorie fac parte cei care consideră memoria autobiografică fiind un concept de sine stătător.

Urmărind aceste puncte de vedere, putem afirma că memoria autobiografică este constituită din două tipuri de informații, mai precis din informații de tip episodic (întâmplări personale sau narațiuni ale unor evenimente) și din informații semantice (mai precis, informații de tip semantic, care sunt activate în timpul narațiunilor autobiografice).

Ticu Constantin (Constantin, 2004)⁹, consideră că memoria autobiografică poate fi văzută ca” parte a memoriei episodice, care conține informații despre evenimentele/întâmplările propriei vieți, informații cărora le sunt asociate contexte spațio-temporale specifice”.

Există trei **modele distincte explicative ale memoriei autobiografice** în funcție de complexitatea lor, ținând cont de conținuturile acesteia.

Specificul manifestării agresivității la adolescenții din situații sociale de dezvoltare diferite.

Carolina Perjan conf., univ., dr. , catedra Psihologie

UPS "I. Creanga" Chișinău

Corina Perjan, student Southampton Solent University UK.

Rezumat: Acest articol aduce în atenție o problemă majoră a societății contemporane și anume problema agresivității, a cauzelor acesteia la adolescenți. În introducere se prezintă actualitatea teme și sunt descrise diferitele tipuri de manifestări agresive la adolescenții care trăiesc și sunt educați în diferite medii sociale. Scopul acestei cercetări este tocmai sublinierea diferențelor, axându-se pe analiza comportamentului adolescenților din familii complete și cei din orfelinate. Articolul prezintă rezultate calitative și cantitative ale acestui studiu. În urma analizei rezultatelor cantitative și calitative se prezintă concluzia potrivit căreia adolescenții instituționalizați în orfelinate manifestă în relație cu anturajul psihosocial un comportament agresiv și în deosebi agresivitate fizică și verbală, spre deosebire de semenii săi din familii complete. Ceea ce duce la instabilitate emoțională, comportament labil, toleranță la frustrare foarte slabă. Adolescenții din internat sunt negativiști și cu un simț al vinovății mărit ce formează la ei stări anxioase, dominări a conflictelor interne, ei adoptă un comportament impulsiv, nestăpânit, neliniștit, tendințe spre exaltare, pot prevala stările depresive, nemulțumire, violență, agitație, sentiment de vinovăție, culpă, apatie, dificultăți în contact cu oamenii. Familia este anturajul psihosocial de bază ce crează condiții optime pentru dezvoltarea unei personalități sănătoase, anume ea asigură afecțiune și securitate și pe bună dreptate ea reprezintă mediul cel mai favorabil pentru dezvoltarea armonioasă a copilului.

Cuvinte cheie : agresivitate fizică, verbală, sentiment de vinovăție, labilitate emoțională .

Summary: This article underlines the problem which refers to the actual step of society's evolution. It describes the causes of aggression at teenagers in contemporary world. Introduction is about the topicality of this theme and describes different types of aggression manifestations at teenagers that are raised and educated in various social environments. In order to underline these differences, a research in this domain was made. It specialised on

analysing teenagers' behaviour from complete families and those from orphanages. The article presents qualitative and quantitative results of this study. It finishes with a conclusion regarding qualitative results of this research. It demonstrates that teenagers raised in orphanages manifest aggressive behaviour, especially physical and verbal aggressivity, in relation to psychosocial environment, which is not specific for kids from complete families. This drives to emotional instability, labile behaviour, tolerance for light frustration, they easily get irritated and mainly manifest prudence. Teenagers from orphanages are negativist and have an undue feel of being guilty. These drives to an excessive anxiety, they are dominated by the internal conflicts, adopt an impulsive and uncontrollable behaviour, tend to be exalted, discontent, violent, agitated, apathic, may have difficulty in contact with people.

Keywords: *physical aggression, verbal, sense of guilt, emotional lability.*

Comunicarea empatică , factor de bază al formării și dezvoltării comportamentului empatic

Stomff Mihaela , lect.univ. drd .- Universitatea Hyperion , București

***Rezumat.** În articol este reflectată importanța empatiei în organizarea, desfășurarea și estimarea activității umane, în special a activității psihologului și psihoterapeutului. Este abordată problema comunicării empatică ,a rolului ei în comunicarea interpersonală, permițând înțelegerea și anticiparea comportamentului celuilalt și chiar posibilitatea de a acționa corespunzător asupra acestuia,a necesității desăvârșirii și realizării în continuare, sub acest aspect, a unor programe universitare de dezvoltare a competențelor profesionale a studenților la psihologie.*

***Cuvinte-cheie:** empatie, comunicare empatică, atitudine empatică,ascultare activă,tehnicele ascultării active, comunicare asertivă.*

***Summary.** The article reflects the importance of empathy in the organization, conduct and assessment of human activity, especially the activity psychologist and psychotherapist. It addressed the issue of empathic communication, its role in interpersonal communication, allowing to understand and anticipate the behavior of others and even able to work properly on it, the need for perfection and achievement further in this respect, the academic programs of vocational skills development thereof.*

***Key words:** empathy, empathic communication, empathic attitude, active listening techniques, active listening, assertive communication.*

Rolul inteligenței emoționale în activitatea studenților la psihologie ,

LOSÎI ELENA , conf.dr. ,Univ. „Ion Creangă” Chișinău

Rezumat: Acest articol abordează problematica inteligenței emoționale, a rolului ei în construirea relațiilor interpersonale și a unei cariere de succes. Fiind un studiu teoretico – experimental între relația dintre nivelul inteligenței emoționale și studiile realizate în facultăți diferite cu profil diferit, se ridică problema necesității dezvoltării inteligenței emoționale ca și competență în profesia de psiholog. Această necesitate este argumentată de faptul că inteligența emoțională permite punerea în valoare a abilităților intelectuale, a creativității, asigurând succesul în viața personală și profesională.

Cuvinte cheie: Inteligența emoțională, gestionarea emoțiilor, conflicte intrapersonale, dificultăți relaționare, carieră de succes, empatie, înțelegerea altora.

Abstract : Abstract: This article addresses the issue of emotional intelligence, its role in building interpersonal relationships and a successful career. Being a theoretical study - Experimental between emotional intelligence relationship between the different faculties and studies with different profile, it raises the question of the need to develop emotional intelligence and competence in the profession as a psychologist. Aces necessity is argued that emotional intelligence enables enhancement of intellectual skills, creativity, ensuring success in personal and professional life.

Keywords: Emotional intelligence, managing emotions, intrapersonal conflicts, relationship difficulties, career success, empathy, understanding others.

MODALITĂȚI DE DEZVOLTARE A POTENȚIALULUI EMPATIC LA STUDENȚII PSIHOLOGI

Stomff Mihaela, lector univ.drd.- Universitatea „Hyperion”, București,

Rezumat. Acest studiu vizează modalitățile de stimulare și dezvoltare a capacității empatică a studenților la psihologie la nivel de competență. Ipoteza avansată constă în presupunerea că intervențiile psihologice special organizate au un rol pozitiv în dezvoltarea abilităților empatică ale studenților la psihologie. În experimentul formativ au participat 48 subiecți, studenți ai facultății de psihologie a Universității „Hyperion” din București. Derularea programului s-a realizat pe o perioadă de un an și două luni (14 ședințe). În urma experimentului au fost obținute următoarele rezultate: 1) există o diferență semnificativă în ceea ce privește nivelul empatiei și al inteligenței emoționale între mediile grupului experimental (GE) și ale celui de control (GC) în sens că, datorită programului formativ, subiecții GE au realizat performanțe net superioare în dezvoltarea acestor două structuri psihologice în comparație cu colegii lor din GC; 2) există diferențe semnificative între mediile celor două grupuri, GE și GC, în ceea ce privește stilul de comunicare. Plecând de la rezultatele studiului, putem contura un profil psihocomportamental al viitorului student în psihologie. În acest profil așezăm drept trăsătură esențială empatia, mai exact, sensibilitatea la emoțiilor altora, evaluarea trăirilor unor persoane mai mult sau mai puțin cunoscute, capacitatea de a rezona emoțional la experiențele psihologice ale altora, tendința de a simpatiza, de a fi sociabil și de a fi capabil să ofere sprijin celor care au probleme.

Cuvinte cheie: empatie, comportament empatic, comunicare empatică, inteligență emoțională.

Abstrac : This study aims to stimulate and develop ways empathic capacity psychology students at proficiency . The hypothesis is to assume that psychological interventions have specially organized a positive role in the development of soft skills of students in psychology. The formative experiment included 48 subjects , students of the Faculty of Psychology of the University "Hyperion" in Bucharest. Running the program was conducted over a period of one year and two months (14 sessions) . In the experiment the following results were obtained : 1) there is a significant difference in the level of empathy and emotional intelligence between the average experimental group (EG) and the control (GC) in the sense that because the program formative subjects GE achieved superior performance in

psychological development of these two structures in comparison to their GC , 2) there are significant differences between the means of the two groups GE and AG , in the communication style . Based on study results , we outline a psycho-behavioral profile of the future student in psychology. In this profile skewed empathy essential feature , namely , sensitivity to others' emotions , feelings evaluation of persons more or less known , the ability to resonate emotionally psychological experiences of others , tend to sympathize , to be sociable and to be able to offer support to those who have problems.

Keywords: *empathy, empathetic behavior, empathic communication, emotional intelligence.*

Relația dintre inteligența socială, inteligența emoțională și reciprocitate ca predictorii ai calității vieții

Marinela Sîrbu, lector univ.dr.– Universitatea Hyperion

***Rezumat:** Între competențele intelectuale pe care le dețin indivizii în societatea contemporană se numără și inteligența socială. Concept multidimensional ce definește în principal abilitatea individului de a se angaja în interacțiuni sociale cu un caracter adaptativ, inteligența socială se profilează ca un punct de importanță majoră în exercițiul psihologic de actualitate.*

Considerăm că inteligența socială poate reprezenta trigger-ul unui nou model de comportament uman, a unei noi modalități de a concepe realitatea, în care actorii sociali vor fi impulsionați să depășească miturile sociale și stereotipurile ce încearcă să le stăpînească viața. Lucrarea de față pledează pentru recunoașterea atributelor pe care inteligența socială le poate impulsi în configurarea unui proces de cogniție socială aprofundat, cât și pe dezvoltarea abilităților cognitive și emoționale la actorii sociali.

Concepte cheie: inteligență socială, inteligență emoțională, reciprocitate și calitatea vieții.

***Summary:** Among the intellectual competencies owned by the individual persons in the contemporaneous society it is also considered the social intelligence. A multidimensional concept that mainly defines the ability of the individual person to be engaged in social interactions of an adaptive character, the social intelligence is profiled as a point of major importance in the psychological exercise for the time being.*

We consider that the social intelligence may represent the trigger of a new type of human behavior, of a new way to conceive the reality wherein the social actors will be stimulated to overcome the social myths and stereotypes that are trying to dominate their life. The present work pleads for the recognition of the attributes that could be stimulated by the social intelligence in the configuration of an elaborate process of social cognition as well as for the development of the cognitive and emotional abilities at the social actors.

Keywords: social intelligence, emotional intelligence, reciprocity, quality of life.

EFECTELE FORMEI PATOLOGICE A JOCULUI DE ŞANSĂ ÎN VIAŢA PSIHICĂ A INDIVIDULUI

Mișea Simona, MD

Steliana Rizeanu ,Conf. Univ. Dr.

Abstract :This paper presents synthesis of investigations presented in the literature and the results of personal research concerning the effects of the pathological gambling in relation to self-esteem and depression. It is known that excessive gambling has negative consequences on the gamblers and on society as a whole, from poverty, family disintegration, illegal behavior to obtain money for gambling, all having serious repercussions on self esteem and sharp depression.

Results show that most pathological gamblers addiction present sadness, withdrawal from family life, loss of appetite, lack of interest in various activities, irritability, inability to find solutions to their problems. After applying questionnaires and responses to some "key questions" I found that compulsive gamblers exhibit a fairly high level of stress, reaching even suicide thoughts. Stress accompanying pathological gambling brings a strange state of anxiety and tension. No wonder that in the most of the cases, compulsive gamblers are distrustful of their own forces to give up and make plans for the future, their only concern is to gamble and win.

STUDII DE CAZ
DEPĂȘIREA DEPENDENȚEI
EMOȚIONALE STUDIUL DE CAZ

*Mariana Tănase Mânzat , lector univ.dr. –
Universitatea*

Hyperion

Rezumat: *Acest studiu de caz prezintă, pe scurt, evoluția procesului terapeutic (prin psihoterapie analitică) al unei femei în vârstă de 45 de ani. Motivul începerii terapiei – stare depresivă și dependență emoțională accentuată.*

Cuvinte cheie: *studiu de caz, stare depresivă, dependență, vis.*

Abstract: *This case study summarizes the evolution of the therapeutic process (analytic psychotherapy) of a woman aged 45 years. The reason for starting therapy - depressed mood and emotional dependency emphasized.*

Keywords: *case study, depressed mood, addiction, dream.*

Profilul psihologic incipient al unui criminal dezorganizat

*Kiss Csaba, lector univ. dr.- Universitatea
Hyperion*

“CAZUL VIFOR ȘI CRĂIASA ZĂPEZII”

În decurs de 18 luni au fost comise două infracțiuni de omor săvârșite în același loc, un teren viran situat la intersecția străzilor Șinei cu Zețarilor cu același mod de operare, prin lovire cu obiecte contondente (pietroaie) în zona capului cu aceeași categorie de victime (oameni ai străzii).

- Decembrie 2011 am întocmit un profil psihologic al autorului infracțiunilor de omor comise în Str. Șinei în 30.04.2010 și 02.11.2011.

Date incipiente ale profilului psihologic al autorului

Infracțiunilor de omor comise, în strada Șinei Sector 5 în data de 30.04.2010 și 02.11.2011